

STANOVISKO

ODBORU CENTRÁLNÍ HARMONIZAČNÍ JEDNOTKA Č. 7/2026

(PŮVODNĚ STANOVISKO CHJ Č. 3/2019)

DOTAZ

Je provedení výdaje, před nímž nebyla provedena předběžná řídicí kontrola v souladu se zákonem o řízení a kontrole veřejných financí, porušením rozpočtové kázně?

SEZNAM SOUVISEJÍCÍCH PŘEDPISŮ A MATERIÁLŮ

INTERPRETOVANÝ PRÁVNÍ PŘEDPIS

- zákon č. 231/2025 Sb., o řízení a kontrole veřejných financí (dále „zákon o řízení a kontrole veřejných financí“)

DALŠÍ PŘEDPISY A MATERIÁLY

- zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a o změně některých souvisejících zákonů (dále „rozpočtová pravidla“)
- zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (dále „rozpočtová pravidla územních rozpočtů“)

ODPOVĚĎ

Neprovedení nebo nesprávné provedení schvalovacího postupu řídicí kontroly u výdajové operace samo o sobě nezakládá porušení rozpočtové kázně. Porušením rozpočtové kázně je neoprávněné použití peněžních prostředků. Neoprávněným použitím prostředků je mimo jiné výdej, jehož provedením byla porušena povinnost stanovená právním předpisem. Neprovedení nebo nesprávné provedení předběžné řídicí kontroly u výdajových operací je porušením zákona o řízení a kontrole veřejných financí a indikuje zvýšené riziko následného neoprávněného použití veřejných prostředků, například v důsledku nedodržení zásady řádného finančního řízení nebo dalších povinností stanovených pro nakládání s veřejnými prostředky právními předpisy. Toto

porušení zákona se ale nevztahuje na samotné provedení výdaje, tudíž nemůže bez dalšího zakládat porušení rozpočtové kázně.

ODŮVODNĚNÍ ODPOVĚDI

Dle ustanovení § 9 odst. 1 písm. c) zákona o řízení a kontrole veřejných financí je vedoucí orgánu veřejné správy povinen zajistit, aby byly operace podrobeny řídicí kontrole. Konkrétní schvalovací postupy v rámci řídicí kontroly jsou stanoveny ve vnitřních předpisech orgánu a za jejich stanovení je odpovědný též vedoucí orgánu veřejné správy.

Hlavním smyslem řídicí kontroly je zajistit, aby plánovaný výdaj nebo jiné použití veřejných prostředků proběhlo v souladu s právními předpisy a zásadou řádného finančního řízení. Plní tedy preventivní funkci: má včas identifikovat případné nesrovnalosti, upozornit na rizika a zabránit tomu, aby došlo k porušení povinností, které jsou s nakládáním s veřejnými prostředky spojeny.

Pokud řídicí kontrola neproběhne, neznamená to samo o sobě, že je výdaj automaticky v rozporu s právními předpisy. Výdaj může být i v takovém případě „správný“, a to jak po stránce věcné (tedy, že byl vynaložen na správný účel a ve správném množství), tak po stránce právní (tedy, že byl vynaložen v souladu s povinnostmi, které vyplývají pro orgán veřejné správy z právních předpisů). Proto nedodržení povinnosti provádění řídicí kontroly nebo její chybné provedení není dle zákona o řízení a kontrole veřejných financí postiženo. **Absence řídicí kontroly však znamená, že nebyl proveden proces, který by tuto správnost ověřil a doložil.** Tím se významně zvyšuje riziko, že nebyly prověřeny všechny relevantní skutečnosti, došlo k opomenutí právní povinnosti, výdaj nebyl dostatečně zdůvodněn nebo podložen nebo případné chyby či nesrovnalosti zůstaly neodhaleny.

Institut porušení rozpočtové kázně je upraven v ustanovení § 44 rozpočtových pravidel a v ustanovení § 22 a § 28 odst. 10 a následující rozpočtových pravidel územních rozpočtů.

Porušením rozpočtové kázně je zejména neoprávněné použití peněžních prostředků státního rozpočtu a jiných peněžních prostředků státu nebo peněžních prostředků poskytnutých jako dotace nebo návratná finanční výpomoc z rozpočtu územního samosprávného celku. Pod pojmem neoprávněné použití se rozumí **výdej¹, jehož provedením byla porušena povinnost stanovená právním předpisem** (viz ustanovení § 3 písm. e) rozpočtových pravidel) **nebo použití peněžních prostředků, kterým byla porušena povinnost stanovená právním předpisem** (viz ustanovení § 22 odst. 2 rozpočtových pravidel územních rozpočtů). Neoprávněným použitím veřejných prostředků tedy bude výdaj nebo jiné použití veřejných prostředků v rozporu se zásadou řádného finančního řízení.

Porušení povinnosti stanovené právním předpisem přitom musí pro naplnění definice neoprávněného použití peněžních prostředků souviset přímo s provedením výdaje, například uzavřením smlouvy s externím subjektem na poskytnutí služeb, které dle zákona musí poskytovat zaměstnanec orgánu veřejné správy.

Zákon o řízení a kontrole veřejných financí upravuje schvalovací postup řídicí kontroly, který předchází provedení výdajové operace. Výstupem tohoto schvalovacího postupu jsou zejména podklady pro rozhodnutí o vzniku závazku (například uzavření smlouvy) a pro provedení platby za vzniklý závazek (například proplacení faktury).

¹ Rozpočtová pravidla používají pojem „výdej“ [viz ustanovení § 3 písm. e)]. Zákon o řízení a kontrole veřejných financí používá pojem „výdaj“ [viz ustanovení § 2 odst. 7 písm. c)]. Pro účely tohoto stanovisko není rozlišení těchto pojmů relevantní.

V případě neprovedení schvalovacího postupu řídicí kontroly u výdajových operací orgán veřejné správy nemá k dispozici nástroj, kterým prokazatelně zajistí, že provedený výdaj bude v souladu s právními předpisy.

Skutečnost, že orgán veřejné správy neprovede před výdajovou operací schvalovací postup řídicí kontroly, sama o sobě nezakládá porušení rozpočtové kázně.